

Odnesel mi je zimski dih . . .

Na južna tla, cvetoča tla
Želja in mislij barčico
Odnesel dih je zimski ta,
Da dušico spet vzrádosti,
To nežno samotarčico,
Mi jug živahni, zéleni . . .

Iznad gajev teh osámljenih
Željâ in mislij barčico
Odnesel mi je zimski dih,
Da dušico vtolaži jug,
To tožno samotarčico,
Ter vzljubi jo kot veren drug.

Lepo, prijetno tam je, vem . . .
Ej, zimice tam ni sedaj,
Ponosna palma v svoj objem
Zamorcev vabi sto in sto,
Izza ograj pa blag smehlja
Oranža nudi jim ljubkó . . .

A skor, a skor priplavalâ
Nazaj mi barčica je spet,
In duša je vzdihavala:
„O lep, dà, lep si južni raj!
Še lepši je domači svet,
Čeprav v njem zimica je zdaj.“

Savo Zagorski.

Iz zaklada naših pregovorov.

15. Ni vse zlato, kar se sveti.

V šoli so nam pripovedovali o nekem čudaku, ki si je bil vtepel v glavo, da hoče na vsak način najti umetnost, kako bi se iz kamenja delalo čisto zlato. Takrat sem se seveda smejal takemu sanjaču; a sedaj, ko sem izkusil že dokaj sveta, se mu nič več ne smejem, marveč zdi se mi, da bi se mu še prav spoštljivo priklonil, ko bi ga sedaj srečal. Mož namreč še ni bil tako zelo napačen; imel je vsaj to dobro misel, da je hotel narejati pošteno — pravo zlato!

A pozneje so pa nastopili drugi možički, kateri pa niso imeli nič več onega poštenega namena, da bi narejali pravo zlato, marveč iznašli so neko mešanico, ki ima zunanjo podobo pravega zlata, a po vrednosti je daleč, daleč za zlatom. In vendar kolikrat so bili ogoljufani preprosti ljudje, ki niso vedeli še za to novost. Ko so pa izvedeli, so nevoljno rekli: „Ni vse zlato, kar se sveti.“

O Indijancih pa pripovedujejo, da so iz stekla ponarejene bisere višje cenili, kakor prave, ker so se jim lepše svetili. Taki bedaki bi tudi za pravo zlato imeli vse, kar je le podobno zlatu, vse, kar se tako sveti, kakor zlato. Saj bi jih pameten človek še težko prepričal, da „ni vse zlato, kar se sveti.“

Pregovor nas torej svari, naj nikar vselej ne verjamemo svojim očem, ker je mnogo takih reči, ki se lepše vidijo na zunanje, nego so v istini.

Kolikrat vidiš ljudi, imenitno oblečene, ki se radi prikazujejo v imovitejših družbah; a naš pregovor, ki pozná njih pravo uboštvo, bi rekel: „Saj še za sol nimajo, pa se tako postavljajo in šopirijo, — ni vse zlato, kar se sveti!“

Kolikrat opazuješ ljudi, ki se delajo jako učene, radi govoré v tujih izrazih, v izposojenih besedah, hitro prodajajo, kar so mimogredé zajeli v kaki učeni knjigi itd.; a naš pregovor, ki v takih rečeh rad poseže nekoliko globočje, se nasmehne in pravi: „Tukaj je le nekoliko plev, zrnja nič, so le pene, bistre studenčnice boš iskal zaman, — ni vse zlato, kar se sveti!“

Oj, saj se še semtertja utihotapi med pobožne ljudi kak čudak, ki je bolj podoben onim svetniškim podobam na altarju, ki so narejene iz lesa in od zunaj pozlačene, kakor pa pravim svetnikom, ki so v nebesih in so nekda na zemlji Bogu služili s plemenitim srcem in v pravi popolnosti brez hlimbe.

Mnogokrat preprost človek silno blagruje bogate in imenitne ljudi, katerim se ni treba s tolikim trudom potiti za vsakdanje potrebe, češ, kako so pač srečni! A ko bi jim videl v srce tako kakor naš pregovor, ki tudi pri takih navidezno srečnih opazuje marsikatero grenko in vročo solzo, ki ostane scveda svetu prikrita, bi pač tudi pritrdil: „Ni vse zlato, kar se sveti!“ In gotovo bi lažje nosil svoj križ, ki je bržkone še lažji, nego so križi onih, katere je zavidal.

Osobito pa svari naš pregovor mlade in neizkušene ljudi, naj nikar ne sodijo samo po zunanjo-ti, da se ne goljufajo; naj nikar preveč ne verjamejo sladkim besedam in laskavim poklonom, da se jim pozneje ne bo treba kesati, ko bi že prepozno prišli do prepričanja, da ni vse zlato, kar se sveti!

Ti pa, mladi čitatelj, če hočeš res kdaj veljati pred Bogom in poštenimi ljudmi, trudi se naravnost in odkritosrčno s plemenitim naporom, da boš po svojem blagem značaju v resnici in popolnosti to, kar želiš in moraš biti, ne pa na videz! — ne ponarejeno, marveč pravo zlato!

Nove knjige in listi.

1. *Mladinska knjižnica*, prvi zvezek: Brinar Jos Medvedji lov in Čukova gostija, dve povesti. Cena kart. 80 v, po pošti 90 v. Založil L. Schwentner. V Ljubljani 1900. — G. Jos. Brinar zna jako živo in zanimivo pripovedovati Medvedji lov je povest, v katero je vpletenih nekaj prizorov, s kakoršnimi se radi pobahajo lovci v veseli družbi. — Čukova gostija pa pravzaprav ni povest, marveč (živalska) pravljica šaljivega značaja, ki se naslanja na znano narodno: „Čuk se je oženil“ itd. Ker ima mladina rada kaj veselega in smešnega, se ji bo gotovo priljubil ta zvezček.

2. *Pri Vrbovcem Grogi* Povest za dečke in deklice v dobi od 7. do 12. leta. Po nemškem izvirniku spisal Janko Leban. Ljubljana. 1900. Založil in prodaja J. Giontini. — Cena 40 v., po pošti 43 v. To je jako mikavna povest, ki nas spominja onih prisrčnih povestic Kristofa Šmida, v katerih ima kaka žival posebno ulogo, ki povzroča pri otrocih veselje, žalost, iznenadenje, spoznavanje dobrih ali zlih ljudi itd. Pravilno je rečeno o živali, da p o g i n e, le enkrat se je urinila pomota, češ, da ovca umira. To pa posebno zato omenimo, ker ima neka druga mladinska knjiga dosledno ta nedostatek; le o čebeli in ribi navadno pravijo, da umrē. Knjižica je lepo in gladko pisana, ter jo toplo priporočamo. Posebno o božičnem času naj bi jo čitala mladina, kateri je namenjena.

3. *Mladinski glasi*. Uglasbil P. Angelik Hribar. (Ponatis iz „Angelčka“). I. Mladinske pesmi Jos. Stritarja (iz knjižice „Pod lipo“, dvoglasno.) Cena 24 vin. II. Pesmi svetne in cerkvene (četeroglasno). Cena

40 vin. — V II. zv. je štiriindvajset svetnih in šest mašnih pesmij, četeroglasno tako uglasbenih, da se lahko pojó tudi eno-, dvo- ali triglasno s spremljevanjem. Ker je znano in obče priznано, da se P. Angelik odlikuje med onimi glasbeniki, ki znajo v svojih napevih najboljše zadeti ob narodovo struno, upamo, da bo s to izdajo jako ustrezno vsem prijateljem slovenskega petja, zlasti še mladini in nje vzgojiteljem.

Rešitev zastavice v 1. številki:

Boben.

Prav so rešili: Krapš Zdenka, Jurjavčič Marija, Gruden Angela, Pečirer Mar., Turk Gabrijela učen. V. r. v Idriji; Knez Roza, Kranjc Mica, Novak Fani, Šapla Pavla in Jožica, učenke VI. razr. pri č. šolskih sestrah v Mariboru.

Rešitev „Rebusa“ v 1. številki:

Natakar ima denar.

Prav so rešili: Praprotnik Neža v Braslovčah; Novak Gojmir in Leopold, učenca v Idriji.

Oboje so prav rešili: Bolka Fr. in Lapajne Vinko, tretješolca v Ljubljani; učenke IV. razr. Franc-Jozefove dekliske ljudske šole v Ljutomeru: Plaskan Ivan, Omladiš Filip, Smajs Miha, Cizej Vinc., Kraševac Jan, Perger Fr. in Miha, Kramer Fr., Grah Ferd., Novak Ant., Zagoričnik Vinc., Turnšek Alojzij, Uratnik Ant., Omladič Jož., Češnik Jan., Dobrišek Mat., Rojnik Karol, Korun Fr., Pečevnik Avg., Hribar Al., Rak Fr., Robida Viktor, Novak Jan., Rizmál Mart., Baš Vinko, Matko Blaž, Plonko Jer., učenici II. razr. v Braslovčah; Rizmál Neža, Rojnik Mar., Trglav Mar., Plaskan Liza in Franca, Usar Mar., Muhovec Ter., Zajec Mar., Virant Anton, Sporn Mar., Perger Alojzija, Dobrišek Mar., Stakne Jul., Turk Mar., Piki Ter., Prislán Mar., Brinovac Mar., učenke II. razreda v Braslovčah; Svetina Tonček in Stanko, učenca III. razr. v Pibberku; Jarc Stanko, uradnik v Sevnici; Jarc Minka v Braslovčah; Kilar Riko, učenec III. razr. na c. kr. vladnici; Jorovšek Mela, Meglič Roza, učenki V. razr. na Vranskem.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h. — Uredništvo in upravištvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripraviški dom“. — Urejuje Ant. Kržiš. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.